

Czifrik Balázs

FORGÓ

*„Jün-men e szavakkal fordult tanítványaihoz:
– Orvosság és betegség egymásért vannak.
Az egész világegyetem orvosság.
Ti vajon hová tartoztok?”*

(NEFRIT SZIRT 87.)

Az áprilisi nyári tavaszban az iskola sárgás-fehéres fényben világított. A nagy, két-szárnyú kapun három tizenhárom év körüli fiú lépett ki. Könnyű léptűek voltak, táskáik vidáman hintáztak, talán még a levegőbe is repültek.

A menza öt perc sétára esett az iskolától. Az odavezető úton, a zegzugos utcákban a fiúk már nem játszottak, nem képzeltek semmit a hatalmas boltívről, csak egyszerűen, a napfénytől átjárva befordultak a gyermekétkezde zsíros párától terhes udvarába. Átugrálták a betonra száradt olajos, szennyes foltokat, kikerülték az üres, téstás kartondobozokat, majd alámerültek a pinchelyiségbe, ahol hosszú, fehér abroszokkal terített asztalok sorakoztak.

Lent, a menzán opálos ezüstoszlopokban tornyosultak az örökké vizes és mosószeres alumíniumtálcák és evőeszközök: az életlen kés, a görbe fogú villa és a horpadt kanál. (Majd később, a gimnáziumban ezek a tárgyak – ha nem is épp ezek, de anyaguk és funkciójuk szerint mégiscsak – ékszerékké, főleg karkötővé és nyakláncá válnak.) De akkor még nem így történt. Akkor még a három fiú sorban elhaladt az ételkiadó ablakok előtt, és a tálcákra kerültek az egyenízű levesek, a száraz vagy zsíros és formátlan feltétek, amelyek belesüllyedtek az egyforma sárga-zöld-bab-borsó-tökfőzelékekbe. Aztán a pult végén következett a szalvéta és a kenyér, amit egy mozdulattal mind egyikük a tálcára csapott.

Ez van – tette le a tollat J. a papír mellé, majd zsebéből előkotorta az öngyújtót. A cigaretta már tíz perce lógott a szájából, de a férfi most sem gyújtotta meg. Keze kicsit elfáradt az írástól.

J. az „m” betűt jellegzetesen formálta. A betű indító szárát magasabbra kanyarította, mint az azt követő két púpot, s ha nagybetűt írt, akkor az egész ábra megnagyobbodott, s mint egy iniciálé uralta a szöveget. A különös az volt, hogy nemcsak a sor elején ugrott ki az írásból ez a furcsa „m”, hanem minden egyes helyen, ahol „m” betűt kellett írni.

J. végül mégsem gyújtott rá. Tenyerében pörgette a világoszöld és nagyon sima öngyújtót, mintha játszana, aztán letette az asztalra, ráborította a kezét, s az asztal poltúrja a nyirkos tenyértől nedves lett.

J. kis idő múlva felállt, a széket precízen betolta a helyére, majd kedvenc zöld kordbársony zakójához világosbarna, belebújós cipőt húzott, zsebre tette a kulcsosomót, s kilépett a lakásból. J. sohasem zárta be a lakásajtót, csak behúzta maga után, s a régi ajtóban a kopott kilincs nyelve puhán kattant.

J. akkor ötvenhárom éves volt és kissé pocakos. Külalakja hónapról hónapra válto-

zott: hol jóvágású, deli férfi volt, hol pedig kimondottan kövér; bár ezt elsőre nem mindig lehetett észrevenni, mert J. sohasem eresztett tokát.

J. negyvenéves koráig motorral közlekedett. Aztán megbetegedett, rokkantosították, és az orvosi alkalmassági pecsét jogosítványába többé nem került be, és végül a motort is eladta. J. ekkor már második feleségével élt, s hamarosan megszületett második fia is.

J. amikor sétált, hátul mindig összekulcsolta a kezét, mintha karjával karóként egyesítené a hátát. Akkor is így ment. Az áprilisi szellő átjárta a kordbársony zakót, kiszellőztette a párálló testszagot, s a nyak mögött kibújt a ruhából.

A fiúk hatfős asztalhoz ültek. Egyikük kibújt pulóveréből, letette maga mellé a székre, aztán mind a hárman nekiláttak a menünek. A levesből csak pár kanállal ettek, s azonnal félretolták.

Nem sokkal a fiúk után megérkezett Favágó. Gyönyörű lány volt. A bőre, mint a leglágyabb tejszokoládé, sötét, hosszú, barna a haja, a szeme pedig mandulavágású. Valójában nem Favágó volt a neve, de a fiúk így hívták maguk között. Az álnév azért kellett, hogy nyugodtan tudjanak beszélni a lányról, és senki se sejtse, ki is az a Favágó. A lány igazi neve F. V. volt, a fiúk ebből kreálták a Favágót.

A lányba az egyik fiú volt szerelmes, a másik kettő külön-külön másba. De akkor, a menzára csak Favágó érkezett meg, és odaült a három fiúhoz. A fiúk nem jöttek zavarba, mert Favágó már elsőtől az osztálytársuk volt, megszokták őt, és megszokták azt is, hogy közülük egy szerelmes belé. A szerelmes fiú ilyenkor elsendesült, míg a másik kettő feléledt: vicceltek, a tanárokról és az osztálytársakról meséltek, többnyire durvát, abban a ritmusban, ahogy nekik jölesett.

Favágó azon a napon különösen szép volt. A lány érezte ezt, s az ebből születő selymes vibrálás megbabonázta a fiúkat. Favágó ebéd közben kiment a mosdóba. A fiúk utánanézték, s bámulták a lány formás lábát, a vádli finom vonalát, s érezték, Favágó már nő, még akkor is, ha járása még inkább lányos, és csípője még csak enyhén ring. A fiúk cuppantgatva ránevettek a szerelmes harmadikra, aki elpirult, s nagyot nyelt a hideg főzelékből.

A két fiú persze azt remélte, megérkezik majd az a két lány is, akikbe ők szerelmesek. A harmadik fiú ezt tudta jól, kérdezgette is őket Bebérről és Tikáról. Hol lehetnek, várjanak-e még rájuk, kérdezzék meg esetleg Favágót? Minden kérdés és válasz izgalomtól feszült, egyszerre jelentett reményt, bizakodást és ellenkezőt mindezekkel.

Favágó visszajött a mosdóból, a három fiú elnémult, mint a csuka, zavarodottak voltak. A lánynak ez jölesett. Miután befejezték az ebédet, Favágó a délutáni pingpongról beszélt.

– A lakótelepen Tikával négytől lefoglaltuk az alagsori pingpongasztalt. Szóltunk már a Nusinak is, Duci is mondta, hogy jön, meg a telepről ott lesznek Csapiék, ja és a Bakonyi is. Ti is jöttök?

A három fiú persze igent mondott, és hazafelé már arról beszélgettek, ki milyen pingpongütőt használ, miért jobb a recésnél a sima, és melyik az ütő támadó- és védekezőoldala. Aztán elérték a lakótelepet, útjaik szétváltak, de csak másfél órára, de csak négyig.

J. amikor a kereszteződéshez ért – jobbra tőle a lakótelep, szemben a színház, balra a sétálóutca –, elmélyülten gondolkozott. Valójában ma egész nap feszült volt és zakla-

tott; megviselte a levélírás. Öngyújtóját és cigijét is otthon hagyta, de végül is ez nem számított, mert J. nem szeretett az utcán dohányozni. Meg kellene inni egy deci bort – gondolta, és elindult a várborozó felé, amelybe a sétálóutca torkollott.

A várborozó ablakain betört az áprilisi fény, és a borospult, az asztaloknál álldogáló néhány ember borostyánfényben úszott. J. hangosan köszönt, aztán a csapatból három deci bort és egy doboz cigit kért. Odaállt az egyik asztalhoz, s arca különösen elkomorult.

Kis idő múlva J. kivett egy szál cigarettát, az asztalra tette, mellé a gyufát.

A három fiúból az egyik J. fia, P., aki akkor ért haza, mikor a kora délutáni fények a borozóban kikerültek J. asztalát. A bejárati ajtó zárja felmelegedett a napsütéstől, a kilincsnyelv puhán kattant. P. a táskáját és kabátját a székre dobta.

A nagyszobában megcsörrent a telefon. Az anyja beszélt, későn érkezik, reggel vett piskótatekerceset, zsömle a spájzban, parizer a hűtőben.

– Apu? – kérdezte egy kis szünetet tartva.

– Nincs itthon. – Halk sóhaj hallatszott a kagylóban. A fiú alig érezhetően megborzongott.

P., miután anyja letette, még egy kicsit ült a telefon mellett. Föl kellene hívni Bebét – gondolta. A fiú Bebébe volt szerelmes.

A lány a külvárosi lakótelepen lakott. A három fiú közül így P.-nek volt a legnehezebb dolga, s ezen gyakran bosszankodott. A belvárosban az osztálytársakkal majdnem minden délután történt valami. Hol a várban császáltak, hol a telepen hülyéskedtek, hol csak egyszerűen üldögéltek egy padon, és mindig, szinte tényleg mindig fölbukant valamelyik lány, csak Bebé nem, mert ő messze lakott, és a busz félóra alatt ért be, ami oda-vissza már egy óra volt, és Bebé szülei ezért soha nem engedték el a lányt.

P. aztán mégsem hívta föl Bebét, hanem megkereste a piskótatekerceset, és a konyhában megette. J.-ék lakása nagyon nagy volt. Ők éppen a teleppel szemben laktak, a régi belvárosban. Leválasztott polgárlakás volt az övék. Nagyanyja, aki szintén velük élt, ő szokta így mondani, leválasztott polgárlakás.

A fiú szobájában hatalmas, négyméteres, kovácsoltvas könyvespolc állt. Az oldala olyan volt, mint egy keskeny létra, s P., ha nem voltak otthon a szülei, fel szokott mászni a polc tetejére, ahol vékony csíkban madárürülék fehérlett.

Pár éve J. és a fia madarakkal foglalkozott. Több mint húsz madaruk volt, köztük kanári, tengelic, zöldike, paszta, nimfapapagáj és persze pintyek. Időnként pár madarat a kalitka tisztításakor elengedtek a szobában, s azok előszeretettel üldögéltek a szoba legmagasabb pontján, a kovácsoltvas könyvespolcon, ott, ahol P. is ücsörgött.

A fiú szobájából a lakótelepre lehetett látni, épp Favágóék erkélyére. P. gyakran látta Favágót, ezt már többször meg is beszéltek, és volt olyan is, hogy integettek egymásnak. Egyszer P. kirakta a hangfalakat az ablakba, s bekapcsolta Favágó kedvenc számát, a Kung-fu fightingot. Ebből akkor lett egy kisebb bonyodalom, mert P. a Favágóba szerelmes fiú ablakára is rálátott, sőt ő olyan közel lakott, hogy gyakran az ablakból beszélgettek egymással. Valójában a helyzet tisztázásakor derült ki, hogy a szomszéd fiú szerelmes Favágóba, és nem sokkal ezután kapta a lány a Favágó nevet.

P. azonban most nem gondolkozott ezen. Ült a könyvespolc tetején, Bebére gondolt, aki a külvárosi lakótelepen mit sem tudott arról, hogy kevéssel egy óra múlva forgozás lesz.

J. asztala a várborozóban teljes homályba borult. A szál cigaretta érintetlenül feküdt mellette, s J. két-három percenként nyitott tenyérrel a homlokára csapott. A harmadik pohár bort kérte ki. A pultos fölkapcsolta a sárga égőket, és a gyér fény összekeveredett a fakuló napsugárral.

J. szeme felvillant. Hideg és szürke szem volt az övé, de gonosznak nem nevezhető. Ez a szempár az arc mimikája nélkül sem jót, sem rosszat nem árult el. Talán ez adta J.-nek a kortalan külsőt.

J. még mindig nem gyújtott rá. Elővette a kordbársony zakó belső zsebéből a tárcáját, megnézte, mennyi pénz van nála. Ekkor egy szürke ballonkabátos férfi nyitott be a borozóba, és egyenesen J. asztalához ment, majd nyelt egyet:

– Megírtad? – kérdezte.

– Meg – felelte J.

A ballonkabátos férfit Sztivinek hívták. J. úgy tudta, Sztivi hosszabb ideig élt Bécsben. Ezt a férfit kevesen szerették, valójában J. sem. Többnyire ápolatlan volt a külseje – haja hátul vállig ért, a fejtetőn pedig kopaszodott. Sztivi furcsán beszélt. Kicsit félrehúzta a száját, s két-három szavanként nyelt egyet, s ilyenkor két húsos ajka úgy lapult egymásra, mintha kacsacsőr volna.

– Hogy mért mentem el, azt is? – nézett maga elé a ballonkabátos.

– Igen.

– Anyámat is beleírtad?

– Beleírtam, meg azt is... – de J. nem fejezte be.

– És benne van az is – nyelt egyet Sztivi –, hogy az egyetemet nem végezhettem el?

J. bólintott.

– Nálad van a levél? – kérdezte Sztivi.

– Nincs, otthon van – felelte J.

– Kérsz még egy bort?

– Köszönöm.

– Megisszuk, aztán elmegyünk hozzád, és megnézzük a levelet – nyelt a férfi –, én átmásolom, aztán beadjuk a tanácsnak.

J. bólintott.

Sztivi észrevette az asztalon fekvő szál cigarettát. J. megkínálta, a férfi kapkodva gyújtott rá. Nyelt egyet, de a nyelést megtörte a felszakadó köhögés, és Sztivi arca félelmetes torz görcsbe rándult. J. egyre türelmetlenebb lett, és párszor nyitott tenyérrel megcsapkodta a homlokát.

P. lemászott a könyvespolcra, és az íróasztalon meglátta a levelet. Az „m” betűkről rögtön megismerte apja kézírását. Bár nagyon kíváncsi volt, a levélbe nem olvasott bele.

P. még régen a nagyanyjától kapott egy különleges, 1908-ban készült, acél-alpakka bevonatú perselyt. A perselyhez tartozott egy kulcs is, amit a nagymama sajnos nem talált meg. P. ebbe a perselybe, amibe a papírhúszas és -tízes csak összegöngyölve fért bele, gyűjtötte a pénzét. Az acéldobozkába százas ugyan ritkán került, de az ötösöktől és kétforintosoktól elég szépen zörgött.

P. kivett egy húszast, a zsebébe gyűrte, majd visszamászott a könyvespolc tetejére. A pénz egy részéből kínai minőségi pingponglabdát vesz – határozott a fiú –, mert a telepen a pingpongasztalhoz NDK-s labdát adnak, ami nehéz és kemény, ezért nem lehet vele rendesen csavarni. A maradék pénzt pedig csokira és Donald rágóra fogja költeni.

Havi zsebpénzt P. sohasem kapott. Apróbb házimunkákból gyűjtögetett: elment bevásárolni, s a visszajáróból mindig csurrant-cseppent valami. Ha visszavitte az üres üvegeket, akkor az összes pénzt megtarthatta, néha pedig egy-egy vendégeskedő rokon-tól is kapott egy húszast vagy egy tízest. A legjobb bevételi forrás azonban a húsvéti locsolás volt. A nyár fagyijait, a strandbelépőket, a vattacukrokat, mozijegyeket többnyire a locsolkodópénzből fizette.

Az utolsó húsvét azonban verekedéssel végződött.

A három fiú úgy, mint mindig, együtt járta végig a lányosztálytársakat. A lányoktól sokit és tojást kaptak, az anyukáktól pedig pénzt. Amikor szétváltak, s elindultak hazafelé, P-t három, a szomszéd iskolába járó cigány fiú megtámadta. A legnagyobbat G.-nek hívták. G. már máskor is megkergette P-t a vár körül, és volt olyan is, hogy elvették a mozijegyt.

G. megállította a fiút, és nagyon kedvesen kérte, adja oda azt a nejlontáskát, ami a kezében van. P.-nek remegni kezdett a hangja, majd elbőgte magát. G. ekkor már ordítva mondta, hogy adja már azt a kurva táskát, de a fiú nem mozdult. G. lekevert a fiúnak egy pofont. P. némán bőgött, gyomormélyből rázkódott a teste, s az arcán csorgott a könny.

G. aztán lefogta P-t, s elkezdett turkálni az ünneplónadrág zsebeiben. A fiú kínjában összekuporodott. G., hogy nem fért a zsebekhez, felbőszülve ütötte P. hátát. Az utcában az ütések, mint egy mélydob hangja, végighuppogtak. P. ekkor hirtelen felugrott, s fejével állon verte a fölétornyosuló G.-t. P. elrohant, s mikor hátranézett, látta, G. szájából ömlik a vér.

Otthon kérdezték, mi történt, de a fiú csak bőgött, semmit sem mondott. Pár nappal később anyjának elmesélte, hogyan végződött a húsvét.

J. és Sztivi nem a sétálóutcán, hanem egy sikátoron keresztül ment haza. J. nem szeretett Sztivivel mutatkozni, s kínjában a gyufásdobozt zörgette a zöld kordbársony zakó zsebében. Sztivi is hallgatott, ő megszokta, hogy nem szeretnek vele lenni, megszokta, hogy mellette mindenki feszült.

A két férfi elérte a régi bérházat, ahol egy nagy, ellipszis alakú, kertes belső udvaron mentek át. A földszinti lakók a kert feléjük eső szeletét gondozták. Nyíriék előtt rózsaszín hortenziabokrok nyíltak, máshol futórózsa, aztán volt egy fenyő is és persze sok-sok borostyán.

A fenyőfa volt a legkülönösebb az egész kertben. A fa csúcshajtásai világoszöldek voltak, de a barnulás, a betegség minden ágon látszott. Ez a fenyő Sikoréké volt, és az NDK-ban élő fiuktól kapták. Az ajándék kis fenyő azonban nem akart nőni, olyan kicsi maradt, mint amilyen volt, s minden egyes friss hajtás pár nap múlva leszáradt. Sikorék a házbeli gyerekeket hibáztatták, hogy bepattan a labda a kertbe, rálépnek a fácskára, vagy bottal verik le a hajtásokat.

A zárban puhán kattant a kilincsnyelv. J. nem vette észre fia ruháját a fogason. A fiú a könyvespolc tetején nem tudta, mit tegyen. Először köszönni akart, de aztán meggondolta magát. Nem tudta, hogy apja nincs egyedül. Amikor azonban meghallotta Sztivi hangját, úgy döntött, csöndben marad. Akkor is, ha annak pofon lesz az ára.

J. ritkán verte el P-t. A fiú mégis úgy rettegett a veréstől, mintha az mindennapos volna. A legutóbb akkora pofonokat kapott, hogy a bal füle napokra feldagadt, de a

legszörnyűbb mégsem ez volt. Ahogy akkor apja megindult felé, a fiú tudta, pofon lesz. Annyira megijedt, hogy bevizelt. Állt a szoba közepén a csehszlovák világoskék melegítőben, folyt végig a lábán a vizelet, és a szőnyegen tócsává terebélyesedett. Lehet, hogy J. ettől vadult meg, vagy attól, hogy a fiú védekezett, végül is ez nem számított, mert a pofonok már elindultak, visszafordíthatatlanul, zuhantak arcra, földre. A fiú a verés után nem hallott, egész feje feldagadt és lüktetett. Mikor kicsit magához tért, apja üvöltését hallotta, hogy mossa fel a húgyát. A fiú bögve, sárga szivaccsal súrolta a szőnyeget, míg apja ott állt fölötte, árnyékot vetve mindenre.

Akkor, ha a polc tetején P. mögül jött volna a fény, ő vetett volna árnyékot az apjára és Sztivire. Ez azonban nem történhetett meg, mert a polc mögött fal volt. J. közvetlenül a fiú alatt mutatta a piszkozatot Sztivinek. Sztivi figyelmesen olvasta, bólogatott. A fiú csak az idegen férfi kopasz tarkóját látta, a hátralógó pár sötét hajszállal.

– Ez jó, tényleg jó – mondta Sztivi. – Akkor ezt most elviszem. – Sztivi egy pillanatra megállt, habozott. – Lenne még egy kérésem – erősen nézte a földet. – Nem szeretek ilyennel előhozakodni, de jó lenne, ha tudnál adni egy kis pénzt. Mondjuk százötven forintot.

J. elővette a tárcáját, de csak egy ötvenes volt benne. Mondta is Sztivinek, de Sztivinek ez nem volt elég, ő százötvenet akart.

– Mert ha úgy vesszük – nézett lassan J. szemébe Sztivi –, akkor te tartozol nekem még ötszáz forinttal, persze, csak ha úgy vesszük. Én nem akarom úgy venni, meg itt van ez a levél is, szóval adsz nekem százötven forintot, aztán el is felejtünk mindent.

J. átment a másik szobába, hogy megnézzé a családi kasszát.

Sztivi addig körbejárta a gyerek szobáját, megmozdított egy-egy játékot, belelapozott néhány könyvbe, s megkocogtatta az akváriumot, mire a halak, élelmet remélve, odaúsztak az ujjához. J. üres kézzel jött vissza, nem volt pénz.

J. anélkül, hogy Sztivire nézett volna, odaadta az ötvenest, s aztán gondolkodás nélkül belenézett fia alpakka-acél perselyébe. A fiú gymra remegni kezdett, ült mozdulatlanul, még levegőt is alig mert venni. J. az acél-alpakka dobozból kivett száz forintot.

Sztivi zsebre dugta a pénzt, aztán indult. J. is vele ment. P. a könyvespolc tetejéről hallotta a kilincsnyelv puha kattanasát.

A fiú torkában egyre nagyobb gombóc feszült, majd szédülni kezdett. A polcon erősen kellett kapaszkodnia, aztán az órájára nézett, tíz perc múlva négy. Gyorsan lemászott, felkapta a melegítőjét, a pingpongütőt, s indult.

Öt perc alatt ugyan a telepre ért, de még előtte beugrott a Sportboltba a kínai pingponglabdákért. Farzsebéből elővette a húszast, a gyűrött papírpénz kicsit remegett a kezében. Az eladónő mosolygott, P. udvariasan megköszönte a labdákat és a visszajárót.

Az alagsori helyiségben már ott volt mindenki. A Favágóba szerelmes fiú Favágóval ütögetett, Tika a harmadik fiúval beszélgetett. P. elmosolyodott. Mind a négyen értették a mosolyt, s a lányok egyszerre mondták nevetősen megbotránkozva, az ü hangot kicsit megnyújtva: de hülye vagy.

P. rögtön beállt játszani. Ügyesen pingpongozott, közülük talán a legügyesebben. Kicsit piszkálta is Favágót, hogy most jobb oldal, bal oldal, most pont azt nem érted el.

Tika, aki nem is játszott, elvesztette a türelmét: leghamarabb ő érezte meg, hogy P. hangjában több van, mint ugratás: bántotta Favágót. Tika rászólt P.-re. A fiú nem hagy-

ta abba a játékot, bár majd szétrobbant a méregtől, s a kicsit magasabban érkező labdát félelmetes erővel és pontossággal csapta le úgy, hogy a labda a szűk helyiségben minden falnak nekicsapódott, s még másodpercekig pattogott a földön. Favágó azonnal kiabált: nem ér, a lecsapás csalás! Tika is elvesztette a türelmét, ki akarta állítani P-t. Percekig állt a játék, és végül a három fiú csiklandozással zárta le a vitát.

A fiúk szemből támadtak, először a lányok hasa volt a célpont. P. Favágóval küzdött. A lányt hátulról ölelte át, s kissé durván csiklandozta. A fiú keze gyakran hozzáért a lány serdülő melléhez. A lány ezt egyáltalán nem bánta, mintha még úgy is mozgott volna, hogy minél jobban kézre álljon.

A másik két fiú Tikával hadakozott. A Favágóba szerelmes fiú végig szemmel tartotta, hogy mi történik P. és a lány között. Ahogy a lány próbált kissé előredőlni, testét görnyedve, összehúzza szabadulni P.-től, feneke nekinyomódott a fiú ágyékának. A fiú egyre erősebben nyomta magát a lányhoz, s a lány nem távolodott el.

Kissé kifáradva fölálltak. A lány ekkor hirtelen szabadulni próbált, de a fiú elkapta a két kezét, s magához húzta. A lány váratlanul ellágyult, és nekidőlt a fiú testének. A fiú is lazított a szorításon, óvatosan fogta a lányt. Így álltak rövid ideig, de mindketten érezték, ez mégis hosszabb, mint máskor.

Aztán mindenki visszatért az asztal mellé. Öten forgóztak, és idővel még érkeztek páran. P. szinte mindig bejutott a döntőbe, ahol gyakran került össze Favágóval. A fiú nem kegyelmezett, mindig nyert. Esélyt sem adott a lánynak, mégis a játék közben mindkettejükben szokatlan feszültség és izgalom vibrált.

A Favágóba szerelmes fiú próbált ebben a párosban harmadikként részt venni. P. megállás nélkül cikizte, piszkálta a szerelmes fiút. A fiú igyekezett visszavágni, de P. neki sem kegyelmezett. A jól sikerült élceken még Tika is a többiekkel nevetett.

Lassan besötétedett. Legtovább Favágó, P. és a lányba szerelmes fiú maradt a telepen. Favágó és P. belemerült a játékba. Ha ők voltak párban, rommá verték a másik fiút. Ha P. volt egyedül, akkor mindig úgy ütött, hogy a szerelmes fiú nem tudta visszaidéni, míg Favágónak könnyű labdákat adott. Végül a szerelmes fiú föladta, és hazaindult, Favágó és P. azonban még nem.

Ketten maradtak az asztalnál. Elnémultak. P. úgy játszott, mintha komoly versenyre készülne. Favágó arca már kipirosodott. Favágó egyszer csak váratlanul leült, s rámosolygott P.-re, aki ritmusból ütötte vissza a labdát az ellenfél nélküli oldalra.

P. tanácstalanul nézett Favágóra, majd a lány bátorítására, melléült. Kis idő után P. megfogta Favágó széktámláját, úgy tett, mintha így lenne a legkényelmesebb. Favágó ekkor hátradőlt. P. bőréhez hozzáért a lány nedves pólója, aztán megérezte az izzadság szagát is. Kicsit marónak találta, mégis kellemesen megborzosgott.

A fiú véletlenül megérintette a lány vállát, a lány pedig a fiúra mosolygott. P. lekapcsolta a helyiségben a villanyt.

– Ezt most miért csináltad? – kérdezte a lány, s indult kifelé, de az ajtóban megállt a fiú mellett. A fiú átölelte, de összebújni nem mertek, csak fogták egymás derekát. A fiú aztán lassan lecsúsztatta tenyerét a lány fenekére. A lány nem tett semmit, majd odahajtott a fejét a fiú vállára. Suta volt minden mozdulatuk.

Kint már besötétedett. Favágó és P. szótlanul lépett ki a teremből. Az alagsori helyiség ablaka előtt a Favágóba szerelmes fiú ült. Maga elé nézett, gyomra remegett. A fiú torkában egyre nagyobb gombóc feszült, majd szédülni kezdett. Köszöntek egymásnak, aztán mindenki indult haza. Favágó és a szerelmes fiú egy ideig együtt ment, P. az ellenkező irányba.

A kilincsnyelv puhán kattant a zárban. P. a konyhában leült az anyja mellé, és vacsoráztott. A fiú nem kereste az apját, hiszen a nagyszoba sötét volt, ami annyit jelentett, a férfi még nincs otthon. Az anya halkán beszélt, s látszott, szája szederjes, fegyelmezi magát. A sötét nagyszobából egyszer csak halk, tapsolásra emlékeztető nesz szűrődött ki. A fiú az anyjára nézett, s azonnal tudta, apja a fotelban ül, s nyitott tenyérrel csapkodja a homlokát.

Kádár Pál

A HALÁL ÉS AZ ORVOS

Szokása szerint az orvos későn, éjfélutájban feküdt le, és még olvasott. Mindig így – egy félórás-órás olvasással – ringatta álomba magát.

Ezen az estén valahogy korábban lepté meg az álom, és nyitott könyvvel a kezében elaludt. Nem tudta, mióta alhat, amikor úgy érezte, valaki ott van az ágya mellett, és figyel. Nem riadt föl, ahogy a rosszat álmodó vagy félős emberek szoktak, csupán lassan, kissé talán csodálkozva figyelt föl az illetőre, és érdeklődően nézegette. Légiesen könnyűnek tetsző – inkább fiatalos, finom vonású –, karcsú lényt vélt látni az ágya előtt. Lágyn volt és szinte áttetsző, s némán leste, várta, hogyan fogadja megjelenését az orvos.

Végül is kicsoda ön, aki ezen a kései órán és ilyen váratlanul meglátogat?, kérdezte kisvártatva az orvos.

Én a halál vagyok, mondta a látogató. De ne aggódjon, nem magáért jöttem. A szomszédban lakó idős hölgyet néztem meg, azt, aki magát is hívni szokta, ha rosszul van. Engem is hívott, már nagyon vár, de nem tehettem eleget a kérésének, még nem jött el a pillanat, hogy megérintsem. Magához éppen csak beugrottam, hogy átadjam a hölgy üzenetét, ő már nem fél tőlem – kérte, hogy ezt mondjam meg magának.

Most már csak kíváncsiságból is megkérdezte az orvos: Ha majd azért jön, hogy megérintse a hölgyet, akkor is beugrik-e hozzá egy szóra?

Nem, akkor sem magának a hölgynek, sem másnak nem szólhatok előre, felelte a halál.

Az orvos fölélénkült, kíváncsian kérdezte: Na és mondja, szokott efféle látogatásokat tenni máskor és másoknál is? Tehát olyankor, ha – mint mondja – nem esedékes még a... megérintésük?

Nagyon ritkán, és csak ahhoz megyek, aki nem retteg tőlem, aki belenyugvással vár rám, nem pedig idegenkedéssel. Egyébként is oktalan az élők idegenkedése, hisz valahol a tudata mélyén vagy öntudatlanul is tudja mindenki, aki él, hogy elérkezik az én időm is.

Valaki meghatározza-e vagy előjegyzi-e számára azt a bizonyos pillanatot, amiről beszél?, kérdezte az orvos – és érdeklődése nőttön-nőtt.

Nem, senki. Ahogyan maguk mondanák: független vagyok. Az a felsőbb lény, aki-ben az emberek hisznek, nos, ő az élőknek ad utasítást. Esetleg még annak a halálón